

74 CIVIL SZERVEZET KÖVETELI AHMED SAMIR SANTAWY SZABADON BOCSÁTÁSÁT

Az alulírott 74 szervezet felszólítja az egyiptomi hatóságokat, hogy azonnal és feltétel nélkül engedjék szabadon a 29 éves diákot és kutatót, Ahmed Samir Santawyt, akit február 1. óta önkényes tartanak fogva terrorizmussal kapcsolatos koholt vádak alapján. Azt is követeljük, hogy minél előbb indítsanak egy független, pártatlan, átlátható és hatékony vizsgálatot annak felderítésére, hogy a gyanú szerint a letartóztatása után Ahmed Samir Santawyt a biztonsági erők elrabolták és bántalmazták.

A szervezetek szerint Ahmed Samir Santawyt, a CEU kutatóját és antropológia mesterszakos hallgatóját az egyiptomi hatóságok önkényesen tartják fogva, amiért kutatása és tanulmánya során a nők jogaival foglalkozik, köztük a reprodukív jogok egyiptomi történetével.

2021. január 23-án hét maszkos és felfegyverzett rendőr tartott házkutatást Ahmed Samir Santawy családi otthonában, és miután a férfi nem volt otthon, magyarázat nélkül megüzenték neki, hogy másnap jelentkezzen a rendőrség egyik speciális alakulatánál, a Nemzetbiztonsági Hatóságnál (NSA). Amikor február 1-én Ahmed Samir Santawy az utasításnak megfelelően megjelent a kijelölt helyen, az NSA emberei letartóztatták, és egészen február 6-ig erőszakkal tartották fogva egy kairói rendőrorsón. Ahmed Samir elmondása szerint a megbilincselte és bekötött szemű férfit a rendőrök megverték, többek között felpofozták és a gyomrát ütötték.

Február 6-án a kutatót az ügyészség "nemzetbiztonsággal" kapcsolatos bűncselekményeit vizsgáló osztályán, a Legfelsőbb Állambiztonsági Ügyészségen (SSSP)¹ kihallgatták. A 65/2021. számú vádirat szerint Ahmed Samir egy "terrorszervezet tagja", aki "álhíreket terjesztett" és a "közösségi médiát is hamis hírek propagálására használta". Február 23-án egy kihallgatáson egy másik ügyész elmondta, azzal is gyanúsítják, hogy "pénzzel támogatott egy terrorszervezetet". Az ügyészség a vádak az NSA részben egy olyan nyomozati anyagára alapozza, amelyet sem Ahmed Samir, sem az ügyvédei nem nézettek meg, részben pedig közösségi média bejegyzésekre, amelyekről a férfi azt állítja, nem ő írta.

Az ügyészek kikérdezték Ahmed Samir Santawyt a kutatásáról és tanulmányairól, köztük az iszlám és az abortusz kapcsolatáról szóló munkájáról, illetve olyan kormányellenes Facebook posztokról, amelyeket állítása szerint nem ő írt. A kutató az ügyészségen elmondta, hogy korábban az NSA emberei is ezekről kérdezték, és nekik is ugyanazokat a válaszokat adta. A február 23-i kihallgatásán azt is elmesélte az ügyésznek, hogy a rendőrség egy hideg magánzárkában tartja fogva, és nem kap meleg ruhát és ágyneműt. Az ügyészség nem indított vizsgálatot sem az elrablása, sem a bántalmazása kapcsán, sőt arra az ügyvédi kérésre sem reagáltak, hogy Ahmed Samirt igazságügyi orvosszakértő vizsgálja meg.

Ahmed Samirt végül áthelyezték a magánzárkából egy másik cellába, jelenleg előzetes letartóztatásban van a Liman Tora börtönben. Az előzetest elrendelő határozatot Ahmed Samir és ügyvéde jelenléte nélkül eddig négyeszer hosszabbították meg, ezzel megtagadva tőlük, hogy fellebbezenek ellene.

Az alulírott szervezetek felszólítják az egyiptomi hatóságokat, hogy a szabadon engedéséig is garantálják, hogy Ahmed Samir Santawyt rendszeresen találkozhasson a családjával és az ügyvédével, kapjon megfelelő egészségügyi ellátást, illetve biztosítsák, hogy nem esik bántódása.

Háttér

¹ Amnesty International, Egypt: State Security prosecution operating as a 'sinister tool of repression' (Press release, 27 November 2019), www.amnesty.org/en/latest/news/2019/11/egypt-state-security-prosecution-operating-as-a-sinister-tool-of-repression/

Ahmed Samir Santawy letartóztatása jól illeszkedik abba a precedens nélküli leszámolás-sorozatba, amely a véleménynyilvánítás, az egyesülés és békés gyülekezés szabadságát éri Egyiptomban. Az elmúlt években a biztonsági erők százasával tartóztattak le jogvédőket, aktivistákat, ügyvédeket, politikusokat, békés tüntetőket, újságírókat, orvosokat, kutatókat és tanárokat. Sokukat elrabolták, megkínozták és megverték, többüket pedig hosszas előzetes letartóztatásban tartanak fogva koholt, terrorizmussal kapcsolatos vádak alapján.² 2020 februárjában a biztonsági erők letartóztatták Patrick George Zakit, a Bologna Egyetem mesterszakos hallgatóját és az Egyptian Initiative for Personal Rights gender témákkal foglalkozó kutatóját. A férfit azóta is koholt vádak alapján előzetes letartóztatásban tartják.³ 2018 májusában Walid Salem a Washingtoni Egyetem PhD hallgatóját vették őrizetbe, miután kutatása miatt Egyiptomba utazott. Walid Salemet hét hónap előzetes után, a hatóságok feltételesen szabadon engedték, de nem hagyhatja el Egyiptomot. A kutatók és tanárok elleni támadások tovább korlátozzák az oktatás és tudományos kutatás szabadságát Egyiptomban.⁴

Aláírók:

1. Amnesty International
2. Human Rights Watch
3. Scholars at Risk
4. Association for Freedom of Thought and Expression
5. Cairo Institute for Human Rights Studies
6. EuroMed Rights
7. FIDH, *within the framework of the Observatory for the Protection of Human Rights Defenders*
8. OMCT (World Organisation Against Torture), *within the framework of the Observatory for the Protection of Human Rights Defenders*
9. International Service for Human Rights
10. Egyptian Front for Human Rights
11. Initiative franco-égyptienne pour les droits les libertés
12. Committee for Justice
13. The Freedom Initiative
14. Project on Middle East Democracy (POMED)
15. The Tahrir Institute for Middle East Policy
16. People In Need
17. MENA Rights Group
18. Middle East Studies Association of North America
19. PEN International
20. Center for Reproductive Rights
21. Pan African Human Rights Defenders Network (AfricanDefenders)
22. Intersection Association for Rights and Freedoms
23. Regional Center for Rights and Liberties
24. Human Rights First
25. Hungarian Europe Society
26. Clean Air Action Group (Environmental Association)
27. Democracy for the Arab World Now (DAWN)
28. El Nadim Center

² Amnesty International, Egypt: Permanent state of exception: Abuses by the supreme state security prosecution (Index: MDE 12/1399/2019), www.amnesty.org/en/documents/mde12/1399/2019/en/

³ Amnesty International, Egypt: Arbitrary arrest and torture of researcher studying gender in Italy (Press release, 10 February 2020), www.amnesty.org/en/latest/news/2020/02/egypt-arbitrary-arrest-and-torture-of-researcher-studying-gender-in-italy/

⁴ Association for Freedom of Thought and Expression, Universities Without Academic Freedoms: A Report On Freedom Of Teaching And Research In Egyptian Universities, 27 July 2020, <https://afteegypt.org/en/academic-freedoms/2020/07/27/19745-afteegypt.html>

29. Ankh (Arab Network for Knowledge about Human Rights)
30. Cairo 52 Legal Research Institute
31. HuMENA for Human Rights and Civic Engagement (HUMENA Regional)
32. Háttér Society
33. Americans for Democracy & Human Rights in Bahrain (ADHRB)
34. Ökotárs - Hungarian Environmental Partnership Foundation
35. Kenya Human Rights Commission
36. Center for Civil Liberties
37. humanrights.ch
38. Tunisian Human Rights League
39. CIVICUS
40. Comité de Vigilance pour la Démocratie en Tunisie - Belgique
41. Mwatana for Human Rights
42. Egyptian Human Rights Forum
43. Tunisian Association for the Defense of Individual Freedoms
44. CALAM
45. DEMOCRATIC TRANSITION AND HUMAN Rights Support Center "DAAM"
46. Tunisian Coalition Against the Death Penalty
47. Association of Tunisian Women for Research and Development-AFTUDR
48. Nachaz Association
49. Utcáról Lakásba! Egyesület
50. Vigilance for Democracy and the Civic State
51. Comisiones Obreras
52. Hungarian Civil Liberties Union
53. Réseau des Organisations de la Société Civile pour l'Observation et le Suivi des Élections en Guinée (ROSE)
54. Tunisian Association of the Democratic Women (ATFD)
55. Tunisian Forum for Economic and Social Rights (FTDES)
56. Organisation du martyr de la liberté Nabil Barkati : Mémoire et fidélité
57. MEDITERRANEAN CITIZENS' ASSEMBLY FOUNDATION (FACM)
58. Syrian Center for Media and Freedom of Expression (SCM)
59. CEAR PV
60. Syndicat National des Journalistes Tunisiens-SNJT
61. Aufstehn
62. Caminando Fronteras
63. Reprieve
64. Robert F Kennedy Human Rights
65. ARCI
66. Reporter ohne Grenzen Österreich (RSF)
67. ICID (Iniciativas de Cooperación Internacional para el Desarrollo)
68. Österreichische Liga für Menschenrechte
69. Kvinna till Kvinna
70. Ludwig Boltzmann Institute of Fundamental and Human Rights
71. ZARA (Zivilcourage und Anti-Rassismus-Arbeit)
72. European Training and Research Centre for Human Rights and Democracy (ETC Graz) – Host of the International Centre for the Promotion of Human Rights at the Local and Regional Levels under the auspices of UNESCO
73. Epicenter.works - for digital rights
74. Südwind